

Bijlage 2

Juridisch kader

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

In de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (artikel 1.5.1 eerste lid onder a) staat dat de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) verantwoordelijk is voor het opstellen en onderhouden van de kwalificatiedossiers. In kwalificatiedossiers staat per opleiding wat de student aan het eind van zijn opleiding moet kennen en kunnen. Het format voor het kwalificatiedossier wordt vastgesteld in een ministeriële regeling. De inhoud ervan wordt binnen SBB bepaald. SBB heeft hier een sectorale inrichting voor gekozen. Binnen zogenaamde sectorkamers bepalen vertegenwoordigers vanuit het onderwijs en het bedrijfsleven wat er in een kwalificatiedossier moet staan. Voor de zorg bepalen bijvoorbeeld vertegenwoordigers van brancheorganisaties uit de zorg samen met vertegenwoordigers van opleidingen in de zorg samen de inhoud van het kwalificatiedossier. Zij gebruiken hiervoor o.a. informatie over het beroep, bijvoorbeeld een beroepscompetentieprofiel. Alle kwalificatiedossiers worden door SBB aangeboden aan de minister van OCW en bij regeling vastgesteld (artikel 7.2.4 WEB).

Alle mbo-instellingen maken hun onderwijsprogramma op basis van het kwalificatiedossier. Zij zijn zelf verantwoordelijk om de inhoud van het kwalificatiedossier om te zetten in onderwijs. Er is geen vastgestelde vakkenstructuur in het mbo. Zowel binnen het kwalificatiedossier voor mbo-Verpleegkundige als binnen het kwalificatiedossier voor Verzorgende-IG is reeds aandacht voor palliatieve zorg. De motie is onder de aandacht gebracht van SBB zodat ook bij toekomstige wijzigingen van deze kwalificatiedossiers aandacht blijft voor palliatieve zorg.

Hoger onderwijs

Vanuit het wettelijke kader en de bestuurlijke praktijk heeft het ministerie van OCW geen grondslag om het curriculum van opleidingen in het hoger onderwijs aan te passen. In het hoger onderwijs is er geen systeem van kwalificatie-eisen zoals in het mbo. De verantwoordelijkheid voor het curriculum en de totstandkoming daarvan ligt bij de instellingen zelf. Wel is er vanuit de invalshoek van de beroepsvereisten voor het ministerie van VWS een titel voor overleg met de (koepels) van instellingen. In het hoger onderwijs wordt het curriculum getoetst bij de accreditatie en instellingstoets kwaliteitszorg (ITK) en dat is geregeld in artikel 5.3 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Wetenschappelijk onderwijs

De opleiding Geneeskunde is een initiële opleiding en valt onder de stelselverantwoordelijkheid van het ministerie van OCW. De opleidingseisen voor het beroep van arts zijn vastgelegd in het Besluit opleidingseisen arts. Periodiek wordt het besluit aangepast om de opleidingseisen voor artsen te actualiseren. Aanpassing van dit Besluit vindt plaats op grond van het door de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra (NFU) en de Onderwijscommissie Geneeskunde (OCG) opgestelde raamplan artsopleiding. Al sinds de totstandkoming van het Besluit opleidingseisen arts worden de opleidingseisen gebaseerd op het raamplan artsopleiding. In ruim 25 jaar zijn de opleidingseisen vier keer vastgesteld (1997, 2004, 2011 en zeer recent 1 juli 2024¹). Deze laatste actualisering van het Besluit is gebaseerd op het Raamplan Artsopleiding 2020 en betreft feitelijk een formalisering van de bestaande praktijk. Het Besluit opleidingseisen arts is namelijk op een abstract niveau geformuleerd in verband met de toekomstbestendigheid (zodat niet iedere actualiteit hoeft te leiden tot een wijziging) en om ruimte te bieden aan opleidingsinstellingen om het onderwijs, binnen de kaders van het Besluit opleidingseisen arts, naar eigen visie in te vullen. Met het Raamplan Artsopleiding 2020 is nadrukkelijk geprobeerd eindtermen te ontwikkelen om het geneeskundig onderwijs toekomstbestendig te maken.

Het raamplan artsenopleiding wordt opgesteld onder regie van de NFU. Het raamplan wordt dus opgesteld door de sector zelf en geeft invulling aan hetgeen er in het Besluit opleidingseisen arts

¹ Staatscourant 2024, nr. 20676.

geregeld is. Het Raamplan Artsopleiding 2020 of inhoudelijke elementen van de opleidingen vormen geen onderdeel van het wettelijk kader dat ziet op hoger onderwijs (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek) en UWHW. De minister van OCW treedt niet in de oprichting, richting en inrichting van onderwijs (borging artikel 23 Grondwet).

(Medische) vervolgoopleidingen

De (medische) vervolgoopleidingen vallen onder de stelselverantwoordelijkheid van VWS. De rol van de minister van VWS is het beschikbaar stellen en bekostigen van opleidingsplaatsen van een groot aantal (medische) vervolgoopleidingen, die staan opgenomen in het Besluit beschikbaarheid bijdrage WMG. De minister van VWS gaat niet over de *inhoud* van de (medische) vervolgoopleidingen.

De inhoud van de opleidingen en de herregistratie-eisen zijn vastgelegd in de Kaderbesluiten en specifieke besluiten van het College geneeskundig specialisten (CGS). De beleidsregels van de Registratiecommissie geneeskundig specialisten (RGS) vullen die nader in. De meer gedetailleerde uitwerking van het curriculum is neergelegd in het opleidingsplan van de wetenschappelijke verenigingen dan wel voor de sociaal geneeskundige specialismen in het Handboek CSG.

Bij en nascholing artsen

Om zich te kunnen herregistreren in het BIG-register moeten artsen voldoen aan de werkervaringseis of scholingseis (artikel 8, tweede lid, onderdelen b en c, Wet BIG). Dit betekent dat ofwel een minimaal aantal uren moet zijn gewerkt in de voorgaande vijf jaar of een zogenoemd Periodiek Registratie Certificaat (PRC) moet zijn behaald. In de Regeling periodieke registratie Wet BIG is vastgelegd dat een arts voor het behalen van de PRC moet aantonen dat hij beschikt over de kerncompetenties genoemd in artikel 6a (op het niveau van de initiële opleiding). Hierbij is o.a. een verwijzing opgenomen naar de bijlage met de vraagstukken rondom gezondheid en ziekte. Dus de wijzigingen daarin, werken automatisch door. Zie artikel 6a (5) Regeling periodieke registratie Wet BIG.